

وبینار "شهید مولوی محمد ایاز نیازی منادی وحدت" برگزار می شود

به گزارش روابط عمومی مجمع جهانی تقریب مذاهب اسلامی، وبینار «شهید مولوی ایاز نیازی؛ منادی وحدت» به همت شورای اخوت اسلامی افغانستان و با همکاری مجمع جهانی تقریب مذاهب اسلامی برگزار می شود.

در این وبینار علاوه بر حجت الاسلام و المسلمین شهریار دبیرکل مجمع جهانی تقریب مذاهب اسلامی، مولوی حبیب الله حسام رئیس شورای اخوت اسلامی افغانستان، آیت الله محمد هاشم صالحی مدرس رئیس شورای علمای شیعه افغانستان، مولوی محمد میر مدنی خطیب مسجد جامع اويس قرنی کابل، دکتر سید محمد هاشمی رئیس دانشگاه شرعیات ننگرها، مولوی محمد مختار مفلح رئیس نهضت اسلامی افغانستان، مولوی عبدالقادر ثاقب امام و خطیب مسجد جامع کابل، مولوی محمد سرور عمری رئیس دانشگاه میوند، مولوی فضل الکریم سراجی رئیس عمومی مساجد افغانستان و مولوی سید ابراهیم فاضلی عضو شورای عالی مجمع جهانی تقریب مذاهب اسلامی سخنرانی خواهند کرد.

این وبینار در راستای برنامه سالانه مجمع جهانی تقریب مذاهب اسلامی جهت گرامیداشت بزرگان و پیشگامان عرصه تقریب و وحدت در سطح جهان اسلام می باشد.

لینک های شرکت در وبینار:

<http://youtu.be/srpoolsg5iq>

<http://www.aparat.com/taqribit/live>

شورای اخوت اسلامی افغانستان بر گزار می کند:

وینار شهید مولوی دکتر محمد ایاز نیازی؛ منادی وحدت

سخنرانان:

حجت الاسلام و المسلمین
دکتر حمید شریاری
دبیر کل مجمع جهانی تفریب مذاهب اسلامی

مولوی حبیب الله حسام
رئیس شورای اخوت اسلامی افغانستان

مولوی محمد میر مدنی
خطیب مسجد جامع اویس قرن کابل

دکتر سید محمد هاشمی
رئیس دانشگاه شرعیات ننگرهار

آیت الله محمد هاشم صالحی مدرس
رئیس شورای علمای شیعه افغانستان

مولوی عبدالقادر تاقاب
امام و خطیب مسجد جامع کابل

مولوی محمد سرور عمری
رئیس دانشگاه میوند

مولوی فضل الکریم سراجی
رئیس عمومی مساجد افغانستان

مولوی سید ابراهیم فاضلی
عضو شورای عالی مجمع
جهانی تفریب مذاهب اسلامی

مولوی محمد مختار مفلح
رہبر نهضت اسلامی افغانستان

زمان: سه شنبه، ۳۱/سرطان/۱۳۹۹ – 2020/july/21

ساعت: ۱۶-۱۴ به وقت تهران و کابل ۳۱/ تیرماه

ساعت: ۱۴/۳۰ – ۱۲/۳۰ به وقت بیت المقدس

لینک های شرکت در وینار:

<https://youtu.be/srpoolsg5iq>

<https://www.aparat.com/taqribit/live>

مجمع جهانی تفریب مذاهب اسلامی
The World Forum for Promoting of Islamic Brotherhood

شماره: ۱۳۹۹

بسم الله الرحمن الرحيم

شهید ایاز نیازی منادی وحدت

آغاز زندگی:

محمد ایاز نیازی در سال 1343 شمسی در شهر یمگان از توابع ولایت بدخشان واقع در شمال شرقی کشور افغانستان متولد شد. او در دوازده سالگی موفق به حفظ کل قرآن کریم شد و پس از پایان دوره‌ی مدرسه ابتدایی در زادگاه خود برای فراگیری علوم اسلامی، راهی پاکستان شده و در دارالعلوم مرکزی دار القراء پیشاور در بخش علوم شرعی و قرائت درس خواند.

نیازی بعد راهی دانشگاه الازهر مصر شد و در آنجا در بخش اقتصاد اسلامی تا مقطع کارشناسی ارشد تحصیل کرد و دکترای خود را در رشته‌ی روابط بین الملل از دیدگاه فقه اسلامی از این دانشگاه اخذ کرد.

او بعد از اتمام دوره تحصیلات عالی از مصر به افغانستان برگشت و مدت هفت سال استاد دانشکده شرعیات دانشگاه کابل بود. او بر علاوه تدریس در دانشگاه خطیب مسجد جامع وزیر اکبرخان، مهمترین مسجد از نظر جایگاه مذهبی - سیاسی در میان مساجد افغانستان نیز بود.

فعالیت‌های دینی:

دکتر نیازی با دعوت جامعه اسلامی به ارزش‌های انسان و اخوت اسلامی خار چشم دشمنان مردم مسلمان افغانستان بود. شهید نیازی توانسته بود در شرایط امروز که هجوم فرهنگ بیگانه بر تفکر عده‌ای از جوانان افغانستان تأثیر گذاشته است جمع زیادی از جوانان را متوجه مسئولیت‌های دینی‌شان نماید. چنانکه در روزهای جمعه در مسجد جامع وزیر اکبرخان بیشت راز مدها نمازگذار تجمع می‌کردند بیش از

هفتاد درصد داین جماعت را قشر جوان تشکیل می‌داد.

بیشترین مخاطبین این شخصیت والای جامع اسلامی چه در حلقات دینی و چه در خطبه‌های نمازهای جمعه جوانان بودند. او همچنین از طریق برخی از تلویزیون‌های محلی افغانستان برنامه‌های دینی اجرا می‌کرد و به پرسش‌های مخاطبان پاسخ می‌گفت.

شخصیت تقریبی:

دکتر شهید دیدگاه تقریبی و مصالحه‌آمیز داشت و مردم و همه گروه‌ها را به وحدت، اتحاد، همدلی و همدگر پذیری تشویق و ترغیب می‌کرد. تا همه زیر یک چتر و نظام واحد افغانستان آزاد و اسلامی به زندگی صلح‌آمیز ادامه دهند.

سخن‌گوی شورای علمای شیعه افغانستان حجت‌الاسلام والمسلمین محمد فیاض ارزگانی درباره شخصیت تقریبی ایشان گفته است: مولوی دکتر محمد ایاز نیازی استاد دانشگاه و امام مسجد وزیر محمداکبر خان کابل، در برابر مفاسد و جریان‌های افراطی موضع مشخص و روشن داشت و به دعوت مردم به وحدت اسلامی و اتحاد تاکید می‌کرد.

این عضو شورای علمای شیعه افغانستان با بیان این که، استاد نیازی تفرقه و نفاق مذهبی را به شدت رد می‌کرد، اظهار داشت: امام مسجد وزیر محمد اکبر خان در تبلیغات و سخنان‌های خود در نمازهای جمعه و جماعات اهمیت فوق‌العاده به هماهنگی و اخوت میان مذاهب اسلامی در محور دین قائل بود و به پرهیز از روحیه تفرقه، نفرت و تکفیر تاکید می‌کرد.

فیاض ارزگانی تاکید کرد: کسانی که چهره‌ها و شخصیت‌های تاثیرگذار تقریبی و معتدل را مانع افراط‌گرایی خودشان می‌دانند چنین جنایت‌های غیرانسانی را مرتکب می‌شوند.

لطف‌الحق پرست عضو شورای اخوت اسلامی افغانستان در مصاحبه با خبرگزاری صدای افغان (آوا) در مورد شخصیت دکتر نیاز چنین گفت: شهید نیازی با اینکه از علمای اهل سنت بود، اما در میان شیعیان افغانستان نیز جایگاه ویژه‌ای داشت، واکنش‌ها در فضای مجازی و حقیقی پس از شهادت او به خوبی نشان

داد که او متعلق به تمام پیروان مذاهب قبول شده در افغانستان بوده است.

او دلیل محبوبیت شهید نیازی را وسعت اندیشه، سعه صدر، رفتار اعتدال گرایانه و نداشتن تعصب قومی و مذهبی دانست و گفت که «در میان اهل تسنن و تشیع، شخصیت‌هایی بودند و هستند که فراتر از محدوده مذهب بلکه در سطح کل اسلام فکر می‌کنند، اما متأسفانه تعدادشان اندک است».

این عالم دینی بیان کرد که کسی که مسائل قومی، مذهبی، سمتی، نژادی و حزبی را دامن نمی‌زند و همواره از اتحاد و اخوت صلح و اعتدال سخن می‌گوید، متعلق به همه مسلمانان جهان است و همه هم او را دوست دارند.

ایاز نیازی، از جمله چهره‌های مذهبی بود که از حملات داعش انتقاد می‌کرد و در عین حال حضور و حملات نیروهای خارجی بر مواضع ملکی (غیرنظامی) را در خطابه‌های خود به باد انتقاد می‌گرفت.

مولوی سید عبدالهادی هدایت رئیس بنیاد دعوت اسلامی علمای افغانستان و از نزدیکان شهید دکتر نیازی در مورد شخصیت و جایگاه ایشان می‌گوید: از 30 سال پیش تا به حال با شناختی که از ایشان داشتیم ایشان از اخلاق نیک، روحیه بلند دعوت و بیدارگری که در عنفوان جوانی و چه در عنفوان جوانی و چه سالیان اخیر برخوردار بودند، دکتر شهید به یقین از سرمایه‌های بزرگ فکری اسلامی و معنوی دینی در کشور بودند نه تنها در سالیان اخیر، بلکه در جریان سال‌های تحصیل و جهاد و هجرت جوان پرتلاش و دعوت‌گر معتدل بودند حلقه‌های مختلف در میان طلبه‌های دینی در دارالحفاظ‌ها، پوهنتون، مکاتب، مدارس جایگاه به خصوص خود را داشتند رسالتی را که در رسالتی دعوت‌گری در پانزده سال اخیر ایفا کردند بی‌نظیر بود. از جمله کسانی بود که هدفمندانه برای تطبیق آرمان‌ها و اهداف بنیان‌گذاران نهضت اسلامی تلاش کرده در کنار رهبران بزرگ جهادی کشور نخبه‌های دینی جایگاه برجسته داشتند به خصوص در میان مردم و جهان اسلام از شخصیت قابل احترام بودند. باید گفت دکتر نیازی با طر فیت بلند علمی دینی و اسلامی در شمار دعوت‌گران بزرگ قرار داشت در جهان سلام جایگاه بخصوص را احراز نموده بودند.

ویژگی‌های شخصیتی:

مولوی کمال‌الدین حامد استاد دانشگاه نیز در گفتگویی با خبرگزاری صدای افغان (آوا) گفت که دکتر نیازی دارای سه ویژگی مهم بود که متأسفانه اکثر از علما به خصوص علمای اهل سنت امروز فاقد آن هستند.

به گفته وی، اولین ویژگی شهید نیازی این بود که هیچگاه وارد مباحث اختلاف برانگیز مذهبی میان شیعه و سنی نمی‌شد و همه فعالیت‌هایش در مسائل، فقهی عبادی و اخلاقی و تاریخ اسلام بود.

وی خاطرنشان کرد که آقای نیازی در طی نزدیک به دو دهه از فعالیت خود هیچ‌گاه سخن اختلاف برانگیز که بار منفی داشته باشد و باعث اختلاف مذهبی گردد، نگفت و همواره محاسبه دقیق داشت و درک می‌کرد که ما به جای اینکه ابروی خود را صرف به کرسی نشان دادن مسائل اختلافی کنیم، باید برای گفتگوی مشترک و همزیستی مسالمت آمیز به خصوص میان مذاهب اسلامی تلاش کنیم.

به گفته حامد، هر چند بر خلاف دیگر کشورهای، در افغانستان سابقه جنگ مذهبی وجود ندارد، اما در این اواخر اندیشه‌های افراطی البته به صورت پراکنده شکل گرفته که خطر آفرین است و اگر این تفکر از زبان امثال شهید نیازی بسط داده و تبدیل به یک سیستم روش مند در جهت اختلافات مذهبی می‌شد، دیگر قابل جمع نبود.

او اظهار داشت که خوشبختانه آقای نیازی و امثال او نه تنها که از قضایایی اندیشه افراطیت بدور بودند، بلکه آگاهانه موضع گیری جدی می‌کرد.

این عالم دین گفت که ویژگی دوم شهید نیازی که جایگاه او را در میان اقوام و پیروان مذاهب مختلف بلند برده بود، این بود که همیشه با زبان جذاب و قابل فهم پیش از اینکه مردم را از مشکلات قومی و مذهبی بترساند، به راه حل‌ها می پرداخت و به گذر از اختلافات توجه می‌کرد، در حالی که بسیاری از علما در بزرگ سازی مشکلات، سلیقه خوب دارند، اما راه حل و ابتکار برای بیرون رفت از معضل ندارند به همین دلیل به جای اینکه عده ای را به اسلام جذب کنند، از اسلام و ارزش‌های دینی دور می‌کنند.

ویژگی سوم شهید نیازی دور بودن او از زدوبندهای سیاسی بود، با اینکه یگانه منتقد سرسخت از اعمال و نارسایی‌های حکومت داشت و از طریق منبر و خطابه آنرا اظهار می‌کرد، اما عملاً از سیاست گذاری‌های که در قالب دین پیاده نمی‌شد، دور بود.

شهادت:

دکتر نیازی شامگاه سه شنبه 13 خردادماه 1399 در پی انفجاری که در مسجد وزیر اکبر خان رخداد زخمی شد.

ساعاتی بعد سخنگوی وزارت داخله افغانستان العان کرد «مولوی ایاز نیازی که در انفجار شام امروز مجروح گردیده بود، به شهادت رسید.

مراسم تشییع جنازه‌ای وی در روز پنج شنبه 15 خرداد برگزار شد و شمار زیادی از مردم به همراه چهره‌های سیاسی و مقام‌های حکومتی در آن شرکت کردند. نماز جنازه در يك استادیوم فوتبال در شرق کابل تحت تدابیر شدید امنیتی برگزار خبرگزاری اسوشیتدپرس، گروه داعش روز پنج شنبه، 15 خرداد با نشر بیانیه‌ای در وب‌سایت متعلق به این گروه با «مرتد» اعلام کردن دکتر ایاز نیازی، مسئولیت این انفجار و ترور ناجوانمردانه را به عهده گرفت.

واکنش‌ها نسبت به شهادت دکتر نیازی:

حامد کرزای، رئیس‌جمهوری پیشین افغانستان، در گذشت دکتر نیازی را «ضایعه بزرگ و جبران‌ناپذیر» خوانده و از شهادت او ابراز تأسف کرد.

محمد اشرف غنی، رئیس‌جمهور افغانستان، پس از اطلاع از این حادثه، این واقعه را محکوم کرد. وی در واکنش به این رویداد، گفت که حمله بر مساجد، تکایا، شفاخانه‌ها، غیرنظامیان و تأسیسات عامه، جنایت ضد بشری است. غنی، به نهادهای مربوطه دستور داده است تا این رویداد را به گونه‌ای همه‌جانبه مورد بررسی قرار دهند.

عبدال‌عبدالله، رئیس‌شورای عالی مصالحه‌ای ملی، این حمله را بزدلانه، دشمنی آشکار با دین اسلام، جامعه‌ای مذهبی و تمام مردم افغانستان دانست. وی، از دیگران ایاز نیازی، به عنوان دانشمند شهیر،

عالم متقی، روحانی پرهیزگار و خطیب خیر خواه یاد کرد و گشته شدن او را ضایعه جبران ناپذیر برای جامعه علمی - مذهبی افغانستان دانست و در صفحه فیسبوکش نوشت که: «او همواره بر صلح، ثبات و پایان جنگ و خونریزی در کشور تاکی نمی‌ورزید.»

امر ا صالح، معاون اول ریاست جمهوری، در واکنش به این رویداد، نوشت که طالب‌ها نمی‌توانند با نوشتن دو جمله خود را از این جنایت و ترور برانت دهند؛ زیرا این گروه، مخترع و آغازگر عمل زشت انفجار در مسجد، قتل عام علمای دین که بیرو ناز پاکستان درس خوانده‌اند، انتحار علیه شخصیت‌های قومی، سیاسی و علمی در کشور اند.

سرور دانش، معاون دوم ریاست جمهوری نیز در واکنش به این رویداد، گفت: که تروریست‌ها، از هیچ نوع عمل ضد انسانی و ضد اسلامی دریغ نمی‌کنند و هنوز هم میل سیری ناپذیر در کشتار و جنایت دارند.

دانش افزود: «هیچ گروه تروریستی و افراطی که بساط کشتار و خشونت را در میان مسلمانان گسترده و بنیاد نهاده است نمی‌تواند خود را از این جنایت ضد بشری برانت دهد؛ زیرا این عمل در ادامه همه جنایت‌های صورت گرفته است که سال‌ها است دامن مردم مظلوم و مسلمان ما را گرفته است و تا کنون ده‌ها هزار انسان بی‌گناه را در راستای منافع بیگانگان و دشمنان افغانستان به خاک و خون کشیده است.»

معاون دوم ریاست جمهوری، نیز گفت که دکتر نیازی هیچ گناهی جز تفکر اعتدال گرایی نداشت و تنها مخالف افراطیت و کشتار مردم مسلمان به وسیله ترور و اقدامات ضد بشری بود. به گفته او، دکتر نیازی قربانی تفکر روشن و اسلامی خود شد.

وزارت داخله افغانستان نیز، گشته شدن دکتر ایاز نیازی را ضایعه بزرگ برای افغانستان دانسته و تأکید کرد که این رویداد را به گونه جدی مورد بررسی قرار داده و عاملان آن را مجازات خواهد کرد.

واکنش‌های خارجی:

علاوه بر آن ذبیح ا مجاهد، سخنگوی گروه طالبان هم ضمن محکوم کردن این حادثه، آن را «جنایتی بزرگ»

خواند.

سفیر آمریکا در افغانستان نیز این حمله را محکوم کرده و ضمن ابراز همدردی با خانواده آقای نیازی گفت که «مسجد محل عبادت و عشق به خدا است، نه خشونت و مرگ»!

سخنگوی وزارت خارجه ایران نیز حمله را تروریستی خواند و اقدام تروریستی گروه‌های تفکیری که منجر به گشته شدن دکتر محمد ایاز نیازی، به شدت محکوم کرده و با خانواده نیازی مرحوم و دولت و ملت افغانستان ابراز همدردی کرد.

دبیر کل مجمع جهانی تقریب مذاهب اسلامی جناب حجت الاسلام و المسلمین دکتر شهریاری نیز در پیامی ضمن این که از ایشان به عنوان یکی از چهره‌های ممتاز فرهنگی و از پیشتازان مقوله و حدت و اخوت مسلمین یاد کرد شهادت ایشان را نوعی توطئه برای حذف و ترور چهره‌های اثرگذار تقریبی و فرهیخته از سوی استکبار و ایادی آنها در منطقه دانست.

منابع:

1. خبرگزاری صدای افغان (آوا) ([1])

2. خبرگزاری پارس تودی ([2])

3. روزنامه انیس ([3])

4. خبرگزاری افق ([4])

5. بی بی سی فارسی ([5])

6. ویکی پدیا ([6])

7. خبرگزاری تقریب ([7])

([1]) <https://www.avapress.com/fa/news/211437>.

([2]) <https://parsstoday.com/dari/dari/news/uncategorised-i110164>.

([3]) <https://dailies.gov.af/anis>.

([4]) <https://ufuqnews.com/archives/150819>.

([5]) <https://www.bbc.com/persian/afghanistan-52906958>.

([6]) <https://fa.wikipedia.org/wiki>.

([7]) <https://www.taghribnews.com/fa/news/464865>.

([8]) <https://www.bw.com/fa-af>.